

NOWA HUTA - NIEWYKORZYSTANY POTENCJAŁ

Opis prezentuje koncepcję rewitalizacji, opartą na zasadzie nowoczesnego formowania centrum miast z naciskiem na tożsamość miejsca. Zakres opracowania stanowi niezwykle atrakcyjną przestrzeń architektoniczno - urbanistyczną z bardzo silnie oddziałującym kontekstem historycznym. Miejsce to w sposób szczególny utrwaliło się w pamięci mieszkańców, którzy czują znaczną odrębność w stosunku do samego Krakowa.

WPISANIE W KONTEKST HISTORYCZNY MIEJSCA ORAZ ISTNIEJĄCY PLAN URBANISTYCZNY

Nowa Huta - miasto powstałe od podstaw w czasach ciężkich dla naszego Państwa, jest przykładem miejsca bardzo skrupulatnie zaprojektowanego. Wyróżnia się znacznie na tle innych realizacji powstałych w tym okresie. Zostały tu wcielone w życie wszystkie zasady budownictwa socrealistycznego, z wykorzystaniem szerokiego wachlarza rozwiązań, takich jak: wzory zaczerpnięte z baroku, renesansu czy anglosaskiej jednostki mieszkaniowej, mające na celu polepszenie warunków, w których poruszają się mieszkańcy i przyjezdni.

Istotnymi problemami pojawiającymi się z punktu widzenia urbanistycznego, a które próbuje się rozwiązać w projekcie są:- zaburzenie pierwotnego układu urbanistycznego i jego osiowości przez zbudowane w latach 90-tych osiedla Centrum E, które nie wpiełni harmonizuje się z kompozycją zabudowy starszej części Nowej Huty i tworzy oddzielną przestrzeń urbanistyczną;- brak akcentu zamykającego plac na Alei Róż w miejscu, gdzie kiedyś usytuowany był pomnik Lenina;- brak odpowiedniego zagospodarowania Placu Centralnego, który powinien stanowić centrum życia społecznego w Nowej Hucie, a nie centralny punkt komunikacyjny;- braki w usługach dla ludności wzdłuż osi Alei Róż;- brak powiązania przestrzeni pomiędzy układem Nowohuckiego Centrum Kultury i osiedla mieszkaniowego Centrum E a strefą ekologiczną Łąk Nowohuckich, która powinna stanowić bramę między dwiema odrębnymi przestrzeniami;- brak rozrywek kulturalnych dla dzieci i młodzieży. Równie istotnymi problemami są: zły stan budynków i nawierzchni, brak miejsc postojowych, niedostateczne wykorzystanie terenów zieleni i brak dbałości o ich utrzymanie.

KONCEPCJA REWITALIZACJI Z UWZGLĘDNIENIEM WYSTĘPUJĄCYCH PROBLEMÓW

Głównym założeniem projektu jest stworzenie przestrzeni, która może poprawić jakość życia mieszkańców, zlikwidować problemy związane z poczuciem braku bezpieczeństwa, ożywić życie wewnątrz kwartałów oraz zburzyć mury wywołane różnicą wieku i sprawności. Celem jest wyodrębnienie nowoczesnego, samodzielnego centrum, nawiązującego do historii. Miejsca, gdzie każdy z mieszkańców będzie czuł się u siebie. Koncepcja została sporządzona na podstawie badań aspiracji i potrzeb mieszkańców oraz wzbogacona o myśl twórczą projektantów, tak aby zadowolić tych, których przestrzeń ta będzie otaczać.

PLAC CENTRALNY

Biorąc pod uwagę jego centralne położenie w założeniu oraz osie kompozycyjne, powinien stanowić serce całego układu, skupiać życie mieszkańców oraz zapraszać turystów i skłaniać odwiedzających do pozostania w tym miejscu na dłużej. Obecnie plac stanowi jedynie skrzyżowanie traktów komunikacyjnych bez walorów estetycznych - nie jest miejscem odwiedzanym, a nawet często jest pomijany. Jego mianem nazywany mylnie bywa początek Alei Róż. W projekcie uwzględniono sprowadzenie całego ruchu kołowego oraz komunikacji miejskiej pod poziom płyty placu, odzyskując w ten sposób przestrzeń na reprezentacyjną agorę będącą zdecydowanym centrum założenia. W ten sposób stanie się miejscem eksponującym walory architektoniczne okalających go budynków, mogącym pomieścić bardzo dużą ilość ludzi i tworzącym idealną przestrzeń do zgromadzeń. W parterach pierzei placu mieściłyby się kawiarnie, puby, restauracje, których tak brakuje mieszkańcom. Przestrzeń wokół placu zaczęłaby tętnić życiem, skupiając i przyciągając przechodniów zarówno tych zainteresowanych, jak i tych przypadkowych. Sprowadzenie komunikacji niższy poziom ułatwia również bezkolizyjne poruszanie się pieszych, rowerzystów i osób niepełnosprawnych, zarówno pomiędzy przystankami, jak i poszczególnymi obszarami. W koncepcji plac został oświetlony i wyposażony w niezbędne elementy małej architektury, tak aby stać się przestrzenią bezpieczną, atrakcyjną i przyjazną.

SKWER PRZY ŁĄKACH NOWOHUCKICH

Dotychczas teren ten jest niezagospodarowany i stanowi wyraźny brak w kompozycji. W koncepcji potraktowano go jako bramę pomiędzy miastem a bardzo istotnym obszarem ekologicznym. W pierwotnym projekcie urbanistycznym miał zostać zabudowany, jednak ze względu na jego szczególne walory przyrodniczo - widokowe jest idealnym miejscem do stworzenia ramy widokowej z przestrzenią rekreacyjną. Miejsce to obecnie jest uważane przez mieszkańców za miejsce wypoczynku - można zauważyć tam osoby opalające się, bawiące się z dziećmi czy wyprowadzające psy. Jest to o tyle wyraźne, że w nim nie ma tu żadnych elementów małej architektury, sprzyjających traktowaniu tego miejsca jako przestrzeni rekreacyjno - wypoczynkowej. Idąc wprost za przyzwyczajeniami mieszkańców, miejsce to zostało potraktowane właśnie jako skwer do wypoczynku i wzbogacone o elementy małej architektury, zieleni zagospodarowaną. Jednocześnie starano się "wyrównać" kompozycję osiową i osłabić jej ewidentne zaburzenie przez zabudowę osiedla Centrum E. Zaprojektowano również szpalery drzew po obu stronach skweru tak aby tworzyły one domknięcie widokowe w postaci ramy. Teren został lekko obniżony poprzez kaskadowe delikatne uskoki, nie stanowiące jednak przeszkody w poruszaniu się.

ALEJA RÓŻ

Najważniejsza oś kompozycyjna całego układu. Łączy ze sobą poszczególne obszary opracowania, przenika się między innymi z Parkiem Ratuszowym i z ulicą Żeromskiego. Obecnie, z perspektywy przechodnia, nie jest wnętrzem wyróżniającym się na tle pozostałej części Huty, a jej prawdziwa rola widoczna jest dopiero na zdjęciu satelitarnym. Jedyną cechą łączącą ulicę z nazwą, jest fakt istnienia wzdłuż niej niewielkich rabatów różanych. Dużą część przestrzeni wzdłuż ulicy zajmują parkingi samochodowe. Koncepcja przewiduje przeistoczenie Alei Róż w charakterystyczny deptak, wyłączony z ruchu kołowego, ozdobiony tak charakterystycznymi dla tego miejsca różami. Wzdłuż osi umieszczono ciągi handlowe, sklepy i usługi, których brakuje w tej części miasta. Ulice przecinające prostopadłe oś Alei, przejęłyby ruch kołowy oraz zostały przeprojektowane tak aby pomieścić usunięte z deptaka miejsca parkingowe. Długi trakt pieszy został urozmaicony poprzez odpowiednie zaprojektowanie posadzki oraz wprowadzenie wody wzdłuż osi kompozycyjnej. Na całej długości traktu pieszo - rowerowego uwzględniono miejsca odpoczynku otoczone zielenią oraz instalacjami różnymi, a całość została oświetlona tak, aby

tworzyła przestrzeń atrakcyjną i bezpieczną zarówno dniem, jak w nocy. Południowy kraniec Alei Róż często mylnie nazywany „Placem Centralnym” został nieznacznie przeprojektowany. Wysokie lipy rosnące wzdłuż elewacji zostały zamienione na niskie drzewka różane, stanowiące zamknięcie kompozycyjne oraz kontynuację motywu różanego, jednocześnie umożliwiając odpowiednie doświetlenie mieszkań. Na środku znajduje się fontanna w posadzce stanowiąca kontynuację osi wodnej.

PARK RATUSZOWY

Park ten stanowi ważne miejsce w życiu mieszkańców. Jest punktem spotkań osób starszych, miejscem odpoczynku i rozrywki. Koncepcja nie przewiduje zmian w istniejącym drzewostanie, lecz zaadaptowanie go, tak aby uatrakcyjnić istniejącą przestrzeń. Park niewątpliwie jest atrakcyjnym miejscem dla wielu odwiedzających, lecz jego teren nie jest dostatecznie wykorzystany. Zaprojektowano szereg ciągów pieszych, umożliwiających swobodne spacerowanie, oraz kilka wewnątrz urbanistycznych, wyposażonych w różnego rodzaju elementy małej architektury. W parku rozrywkę odnaleźliby reprezentanci wszystkich grup wiekowych. Wśród zieleni znalazłyby się: małe boisko do gry w piłkę, plac zabaw, tablice do rysowania i miejsce do gry w szachy. Całość została wzbogacona w niewielkie zróżnicowanie terenu i wprowadzenie akcentów linearnych w postaci ławek, tablic i rabat różanych. Park został przeprojektowany tak, aby przenikał się z ciągiem pieszym Alei Róż i zapraszał w ten sposób do odwiedzenia go.

SKRZYŻOWANIE ALEI RÓŻ I ULICY ŻEROMSKIEGO

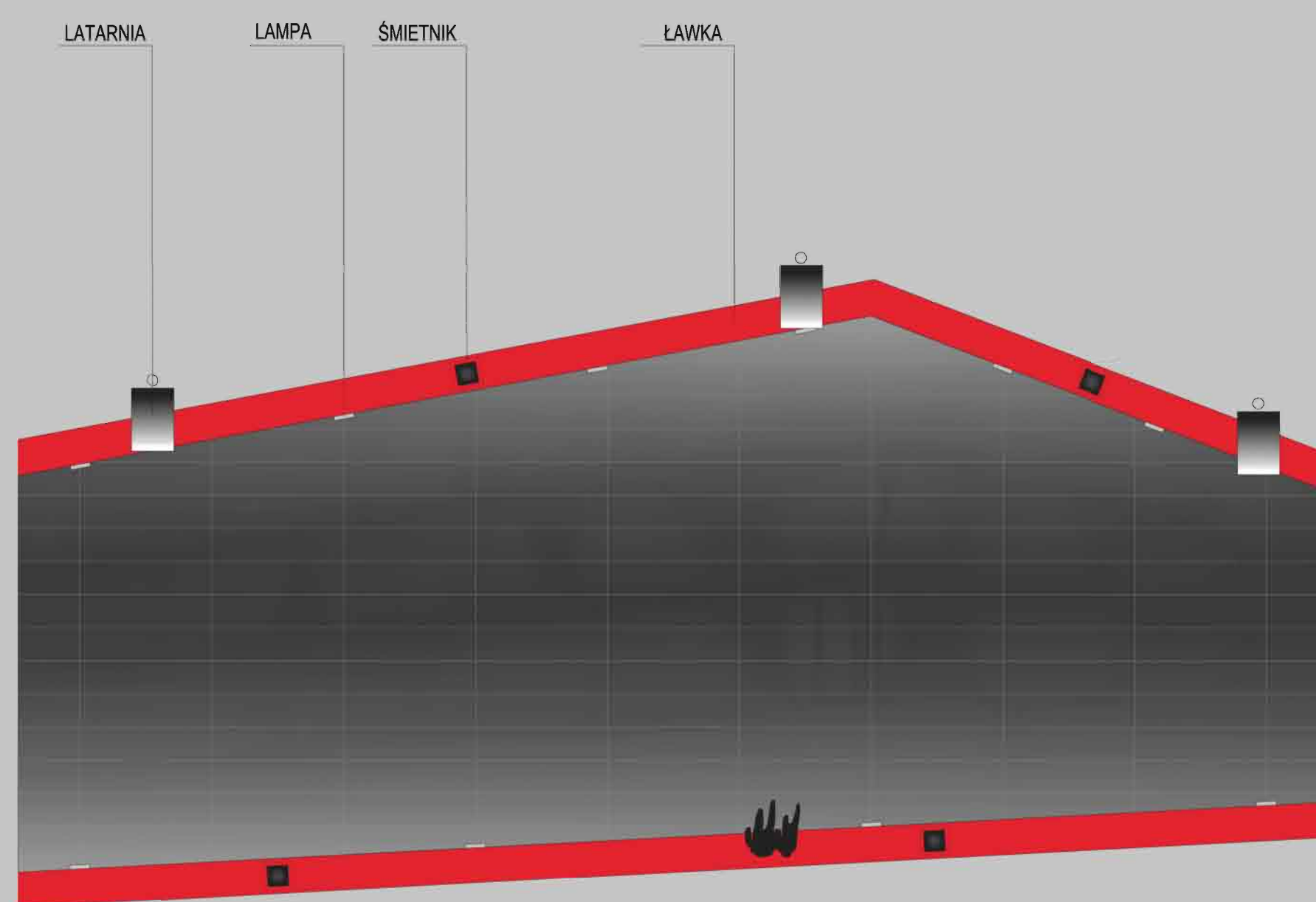
Skrzyżowanie stanowiące zielony skwer jest w tej chwili mało atrakcyjne ze względu na duże zacienienie, brak miejsc do zatrzymania się i ogólny zły stan techniczny. Miejsce to nie stanowi żadnej atrakcji ani też nie jest ozdobą sąsiadujących budynków mieszkalnych. W koncepcji został potraktowany jako domknięcie kompozycji oraz strefa, w obrębie której nie występują już usługi w parterach. Umożliwia potraktowanie go jako przestrzeni do odpoczynku i refleksji. Wzdłuż ulicy Żeromskiego zaprojektowano dodatkowy pas zieleni izolacyjnej mającej tłumić hałas. Przestrzeń wyposażono w miejsca do odpoczynku, nawiązujące do całości kompozycji detale w posadzce oraz oświetlenie, wywołujące poczucie bezpieczeństwa w późnych porach wieczornych. Miejsce to stanowiłoby spokojne miejsce odpoczynku mieszkańców.

WNĘTRZA OSIEDLI CENTRUM B I C

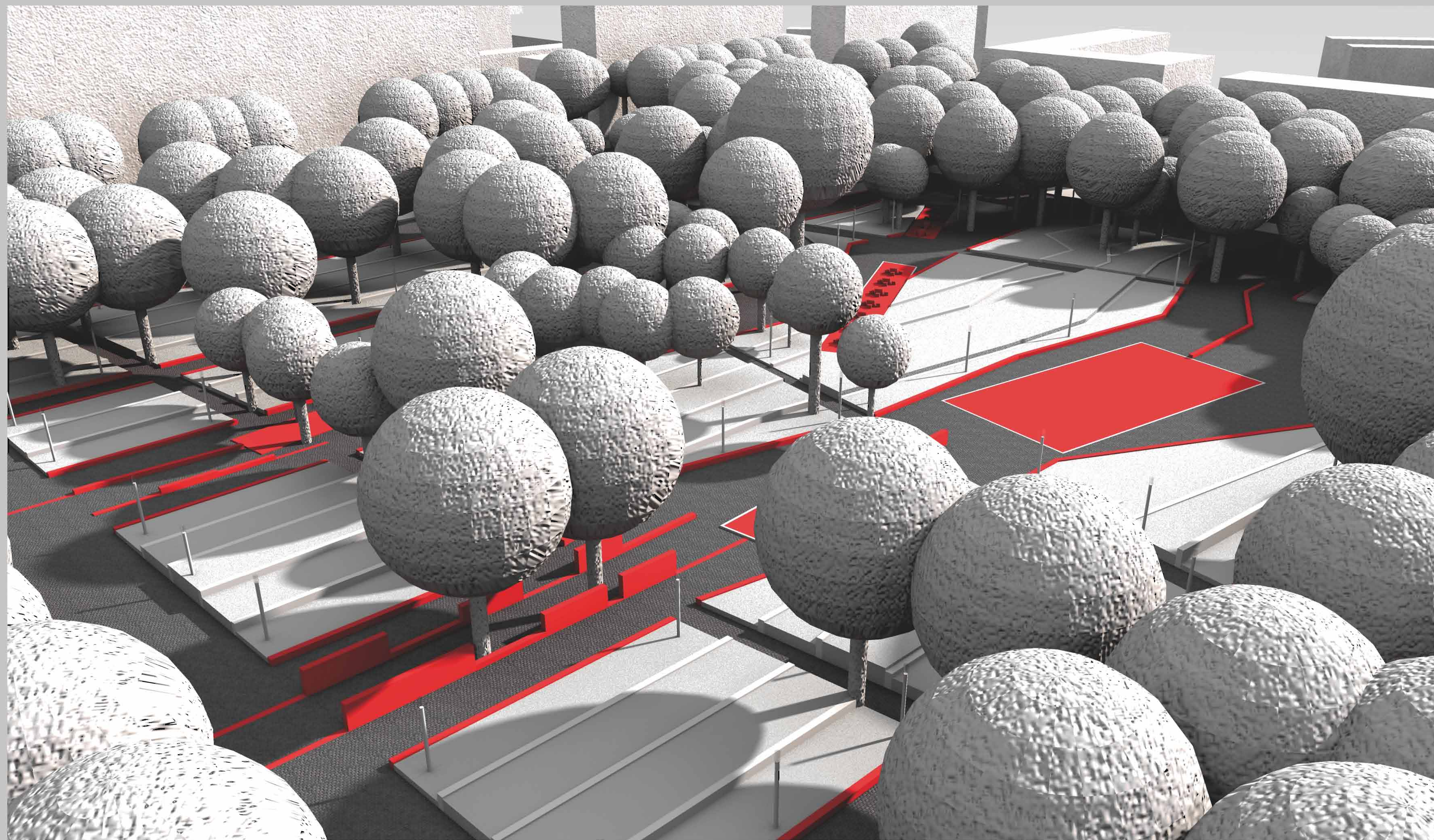
Dziś miejsca te odstraszały, są ponure, sprawiające wrażenie niebezpiecznych i monotonicznych. Pomimo dużej ilości zieleni rosnącej pomiędzy budynkami, nie jest to obszar zachęcający do spędzania w nim czasu. Należałoby przekształcić je w miejsce, w którym tętni życie mieszkańców, gdzie czują się bezpiecznie i czują przywiązanie do miejsca. Wnętra kwartałów osiedli B i C zostały potraktowane jako przestrzeń półprywatna, niedostępna dla turystów. W tym celu zaprojektowano przejrzyste wnętrza, jasne i atrakcyjne. Zredukowano wysokość zieleni wysokiej tak, aby zwiększyć ilość docierającego światła słonecznego. Wyposażono je też w dużą ilość miejsc do odpoczynku, tak aby każdy z mieszkańców mógł odnaleźć swoje miejsce. Znajdują się tam małe place zabaw, odpowiednie dla dzieci w różnym wieku, skwery do odpoczynku, niewielki skate park, oraz miejsca uporządkowanej zieleni. Nawierzchnie jezdni zostały pokryte kostką, tak aby zmniejszyć prędkość poruszających się po niej pojazdów kołowych. Miejsca parkingowe dla mieszkańców zostały usytuowane w podziemnych bunkrach znajdujących się pod kwartałami, parkingi znajdują się również na powierzchni, wzdłuż wewnętrznych dróg dojazdowych.

PIERZEJE

Wszystkie pierzeje zabudowy stanowią dużą wartość architektoniczną ze względu na posiadane detale oraz ogólną kompozycję. Koncepcja nie przewiduje zmian w istniejącym wyglądzie, jedynie odpowiednią ich konserwację i restaurację. Kolory, których użyto w projekcie, nawiązują do historycznych elewacji. Zostały, jednak „ożywione”, dzięki dodaniu pigmentu, o ciepłym odcieniu. Przewiduje się wymianę stolarki okiennej na nawiązującą podziałami do pierwotnie zastosowanej. W parterach usługowych budynków szyldy i reklamy miałyby być wykonane z neonów, co miało by stanowić estetykę unikalną w skali całego kraju i nawiązującą do początkowego wyglądu centrum Nowej Huty.

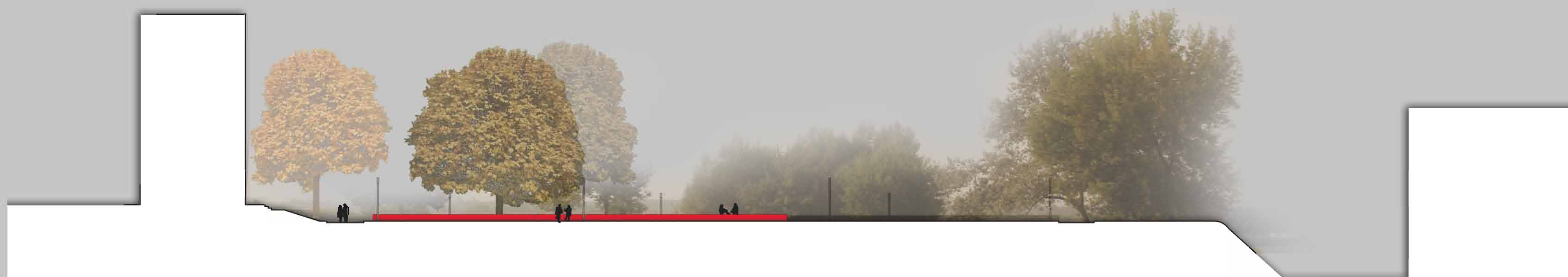
DETAL

PRZEKRÓJ A-A SKALA 1:250

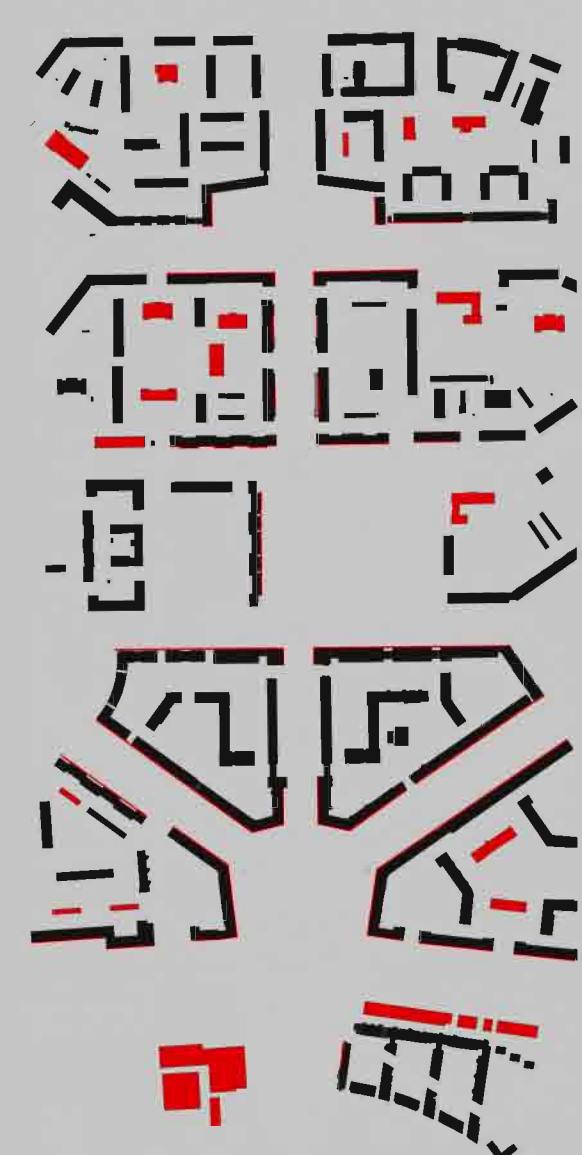
PRZEKRÓJ C-C SKALA 1:250

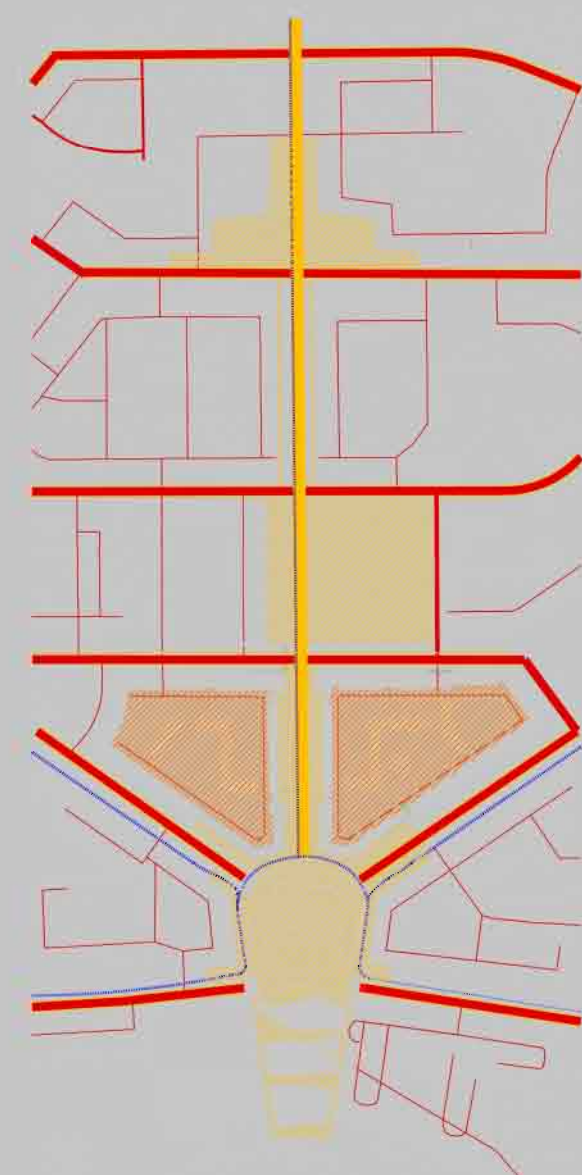
PRZEKRÓJ G-G SKALA 1:250

PRZEKRÓJ B-B SKALA 1:250

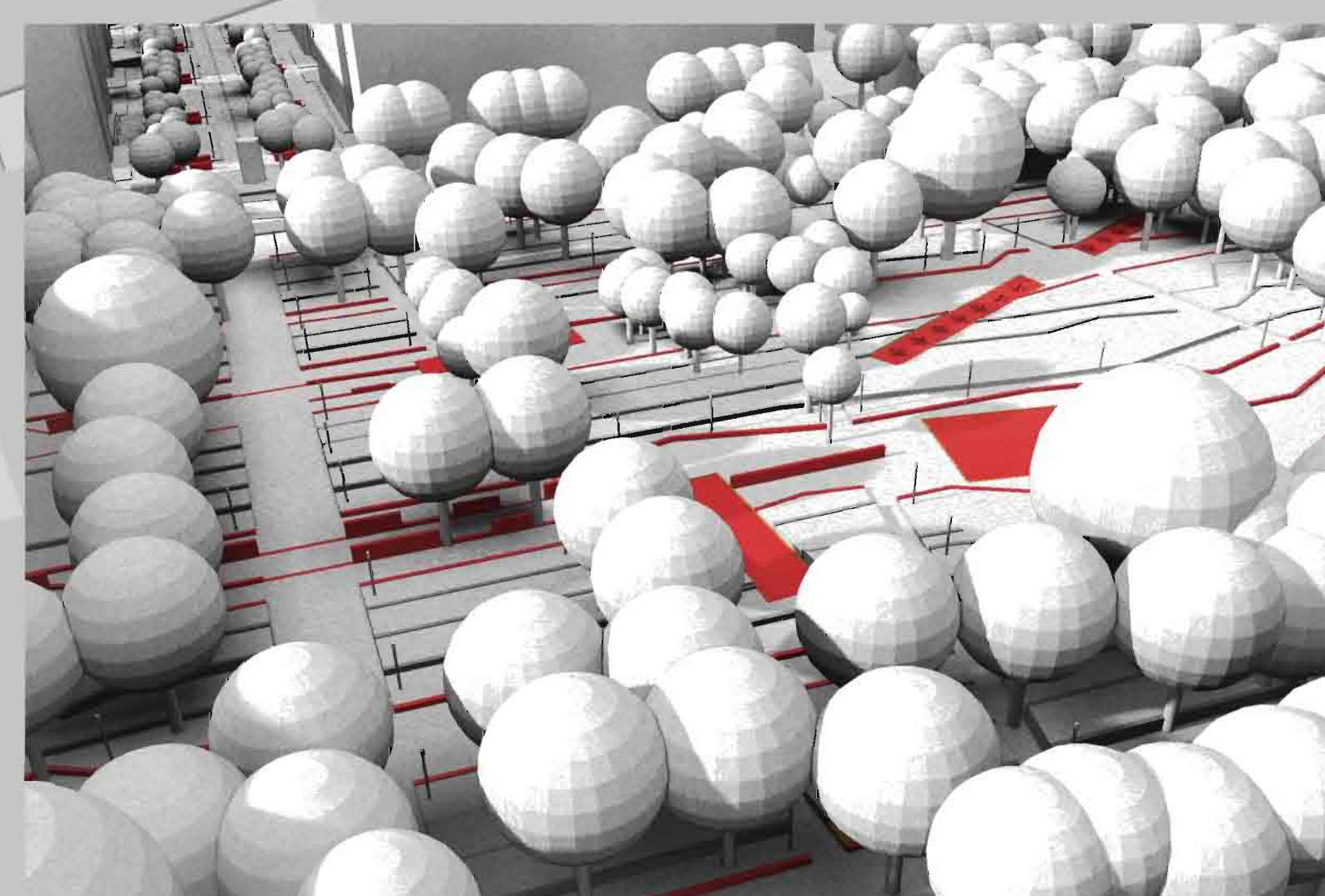
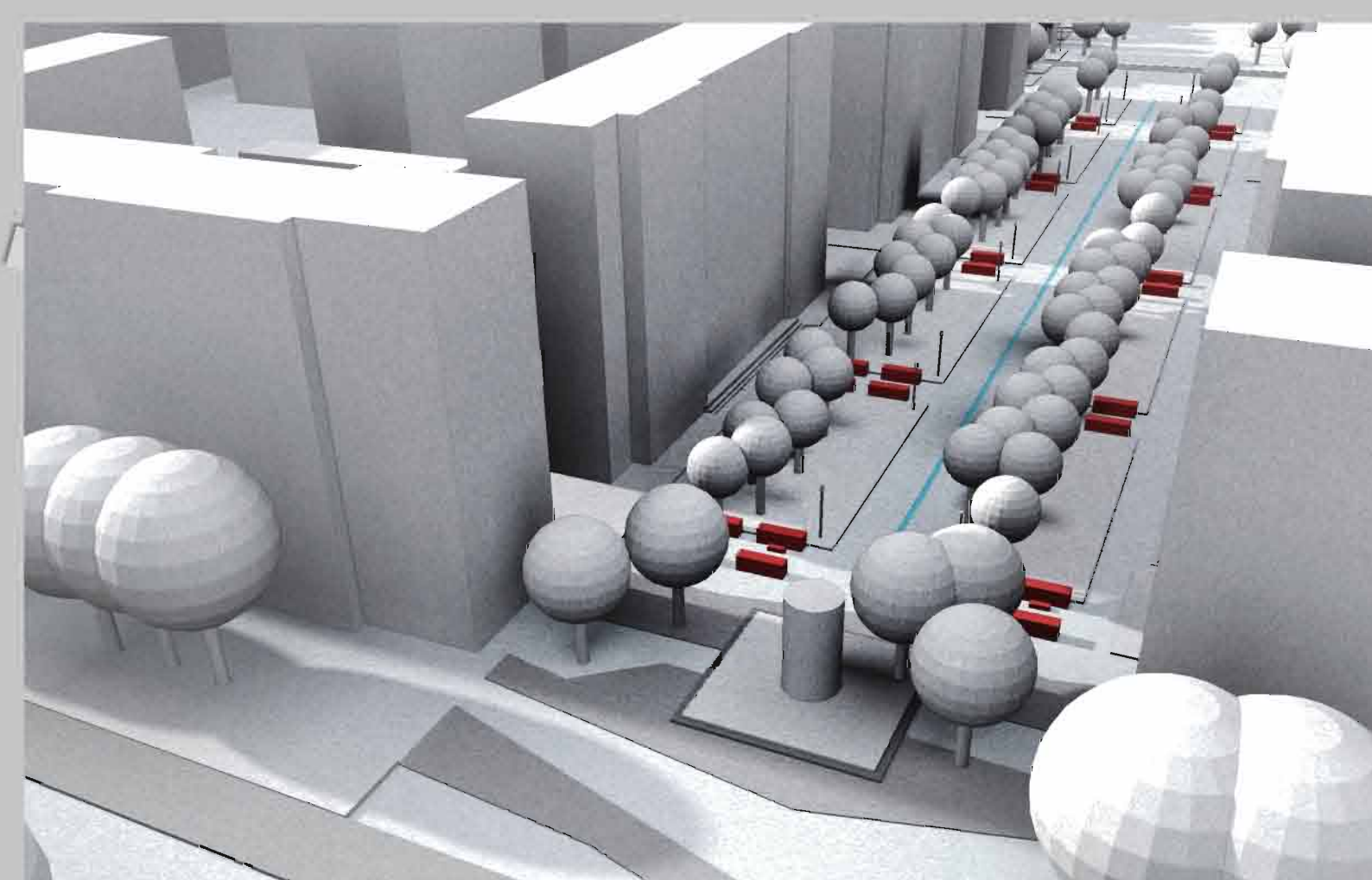
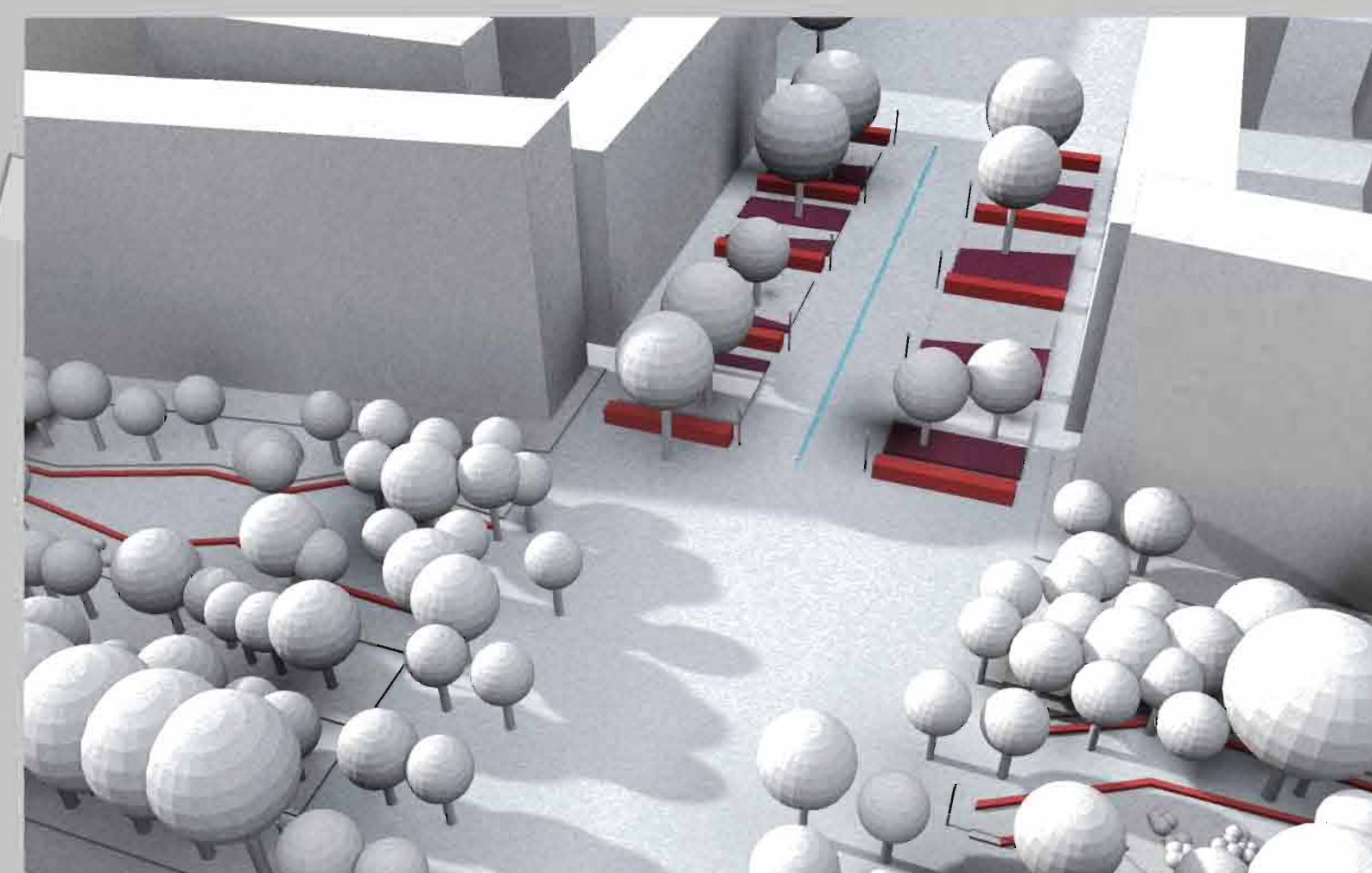
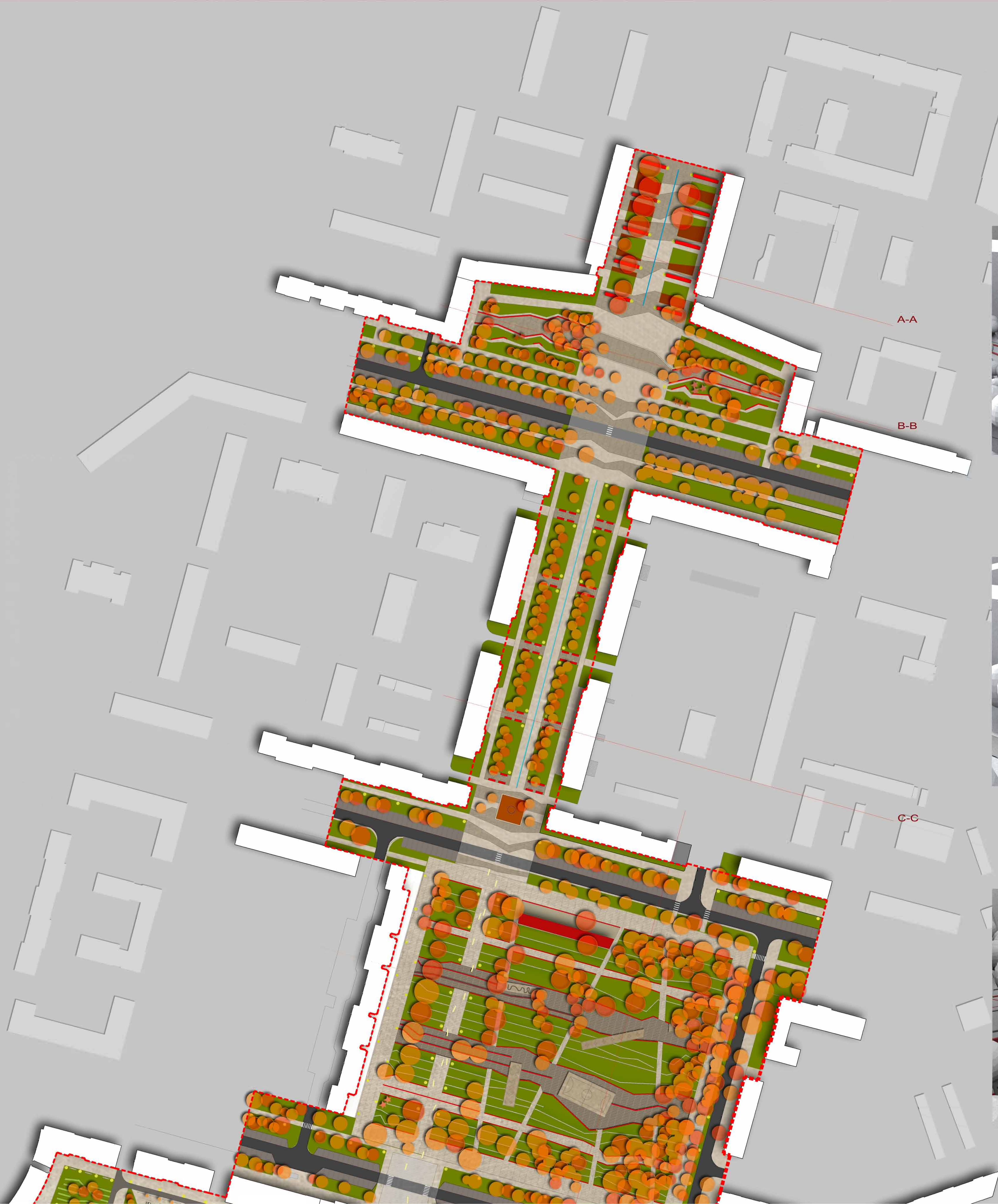
schemat funkcjonalny
■ usługi
■ usługi w parterze
■ budynki mieszkaniowe

schemat komunikacji
■ drogi kołowe
■ drogi piesze
■ drogi rowerowe

schemat zieleni
■ zieleń niska
■ zieleń wysoka

- 1 PAWILON Z TOALETAMI OGÓLNODOSTĘPNYMI ORAZ INFORMACJĄ TURYSTYCZNĄ
- 2 PLAC PRZED PAWILONEM Z WYDZIELONYMI MIEJSCAMI SIEDZĄCYMI
- 3 PLAC ZABAW DLA DZIECI STARSZYCH Z KAŁCZUKOWYM BEZPIECZNYM PODŁOŻEM
- 4 TOR SZACHOWY Z MIEJSCAMI DO GRY I ODPOCZYNKU
- 5 PLAC ZABAW DLA DZIECI NAJMŁODSZYCH Z BEZPIECZNYM KAŁCZUKOWYM PODŁOŻEM
- 6 BOISKO SPORTOWE DO GRY W KOSZYKÓWKĘ I PIŁKĘ NOŻNĄ
- 7 GŁÓWNY TRAKT PIESZY KONTYNUUJĄCY OŚ ALEI RÓŻ
- 8 PLACE INTEGRACYJNE Z MIEJSCAMI SIEDZĄCYMI, TABLICAMI WIELOFUNKCYJNYM I ORAZ DODATKOWYM OŚWIETLENIEM I MONITORINGIEM
- 9 TABLICE WIELOFUNKCYJNE Z MATERIAŁU UMOŻLIWIAJĄCEGO RYSOWANIE NA ICH POWIERZCHNI KREDA, ORAZ SPRĄTOWANIE ICH CZYSZCZENIE
- 10 WYDZIELONE MIEJSCA SIEDZĄCE W POSTACI MURKÓW
- 11 OŚWIETLENIE W POSADZCE
- 12 MURKI ODDZIAŁAJĄCE RÓŻNE POZIOMY TRAWNIKÓW
- 13 OŚWIETLENIE GÓRNE-LATARNIE
- 14 POJEJMIKI NA ODPADKI
- 15 STOJAKI NA ROWERY

RZUT PARKU
RATUSZOWEGO
SKALA 1:250

LEGENDA:

POSADZKA:

- DROGI KOŁOWE
- CHODNIKI
- PARKINGI
- POSADZKA-PLYTY CHODNIKOWE 60X30 -JASNOŚZARE
- POSADZKA-PLYTY CHODNIKOWE 60X30 -JASNOGRAFITOWE
- POSADZKA-PLYTY CHODNIKOWE 60X30 -CIEMNOGRAFITOWE

ROŚLINNOŚĆ:

- DRZEWA RÓŻNE DO 3M WYSOKOŚCI
- KOSZE Z RÓŻAMI
- ŻYWOPŁOTY
- RABATY KWIATOWE
- POWIERZCHNIE TRAWIASTE

MAŁA ARCHITEKTURA:

- ŁAWKI
- ALTANY
- OŚWIETLENIE
- OŚWIETLENIE W POSADZCE
- ZEGAR SŁONECZNY
- CIĘK WODNY
- TRYSKACZE W POSADZCE
- FANTANNA
- DOMINANTA WYSOKOŚCIOWA

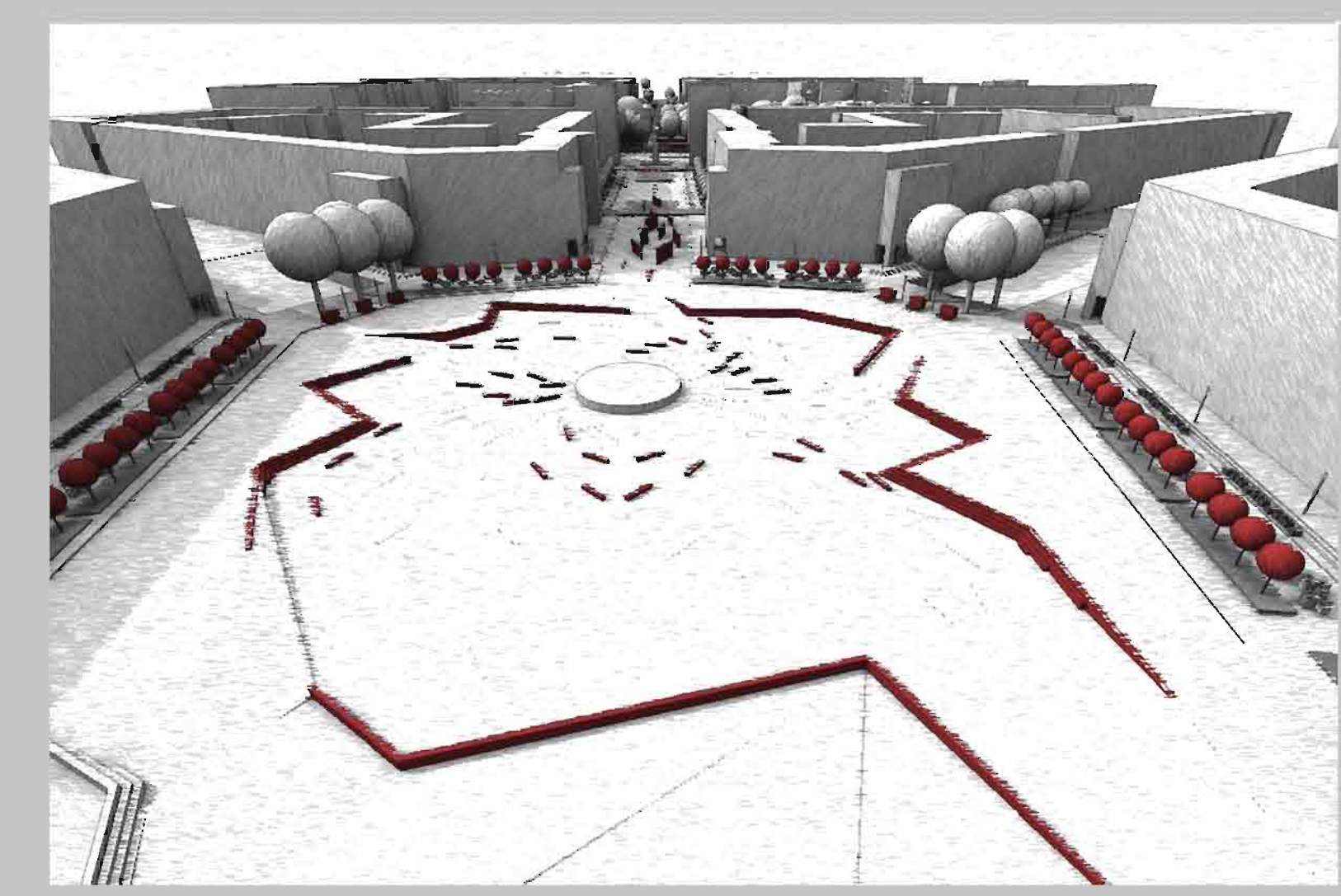
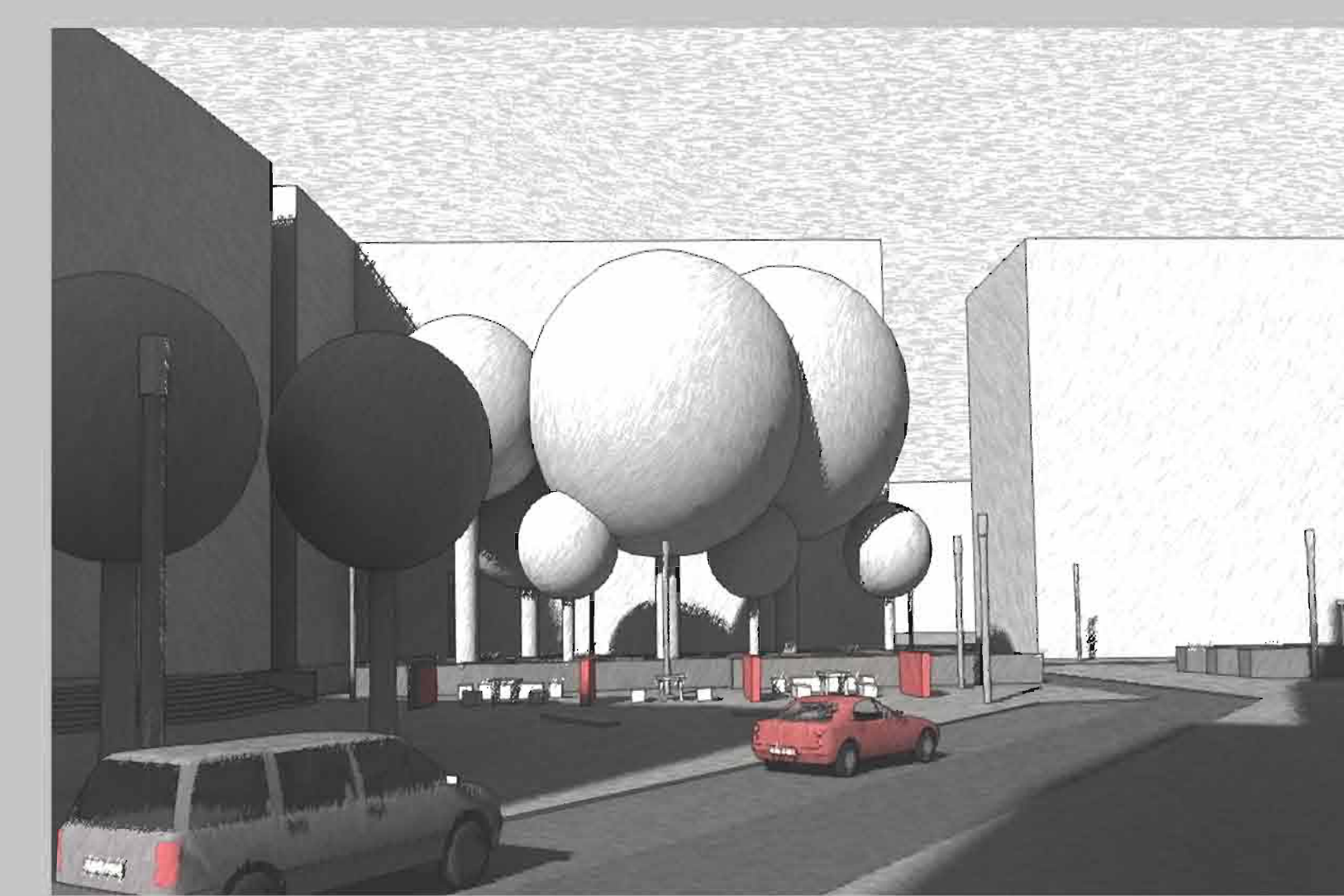
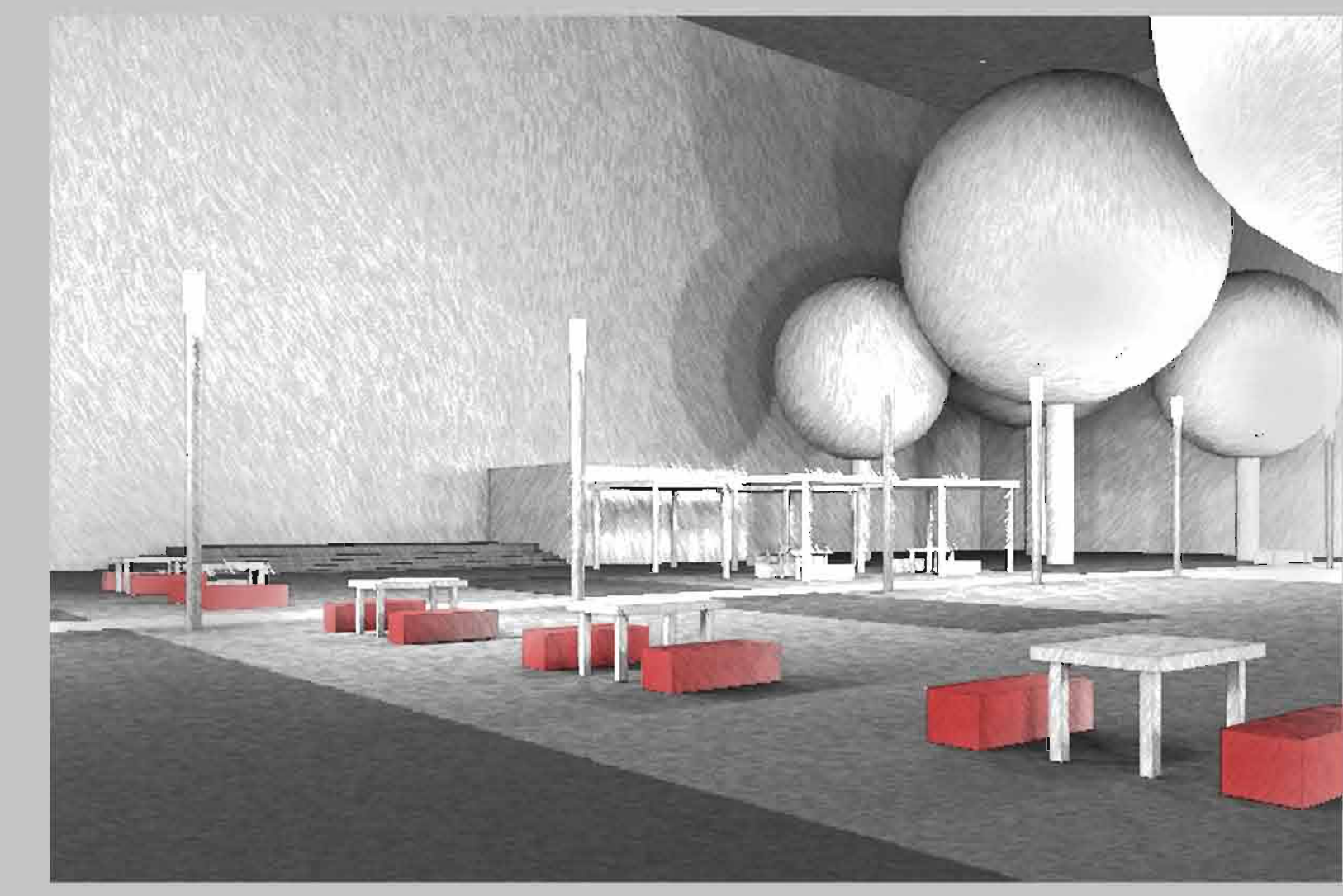

D-D

E-E

F-F

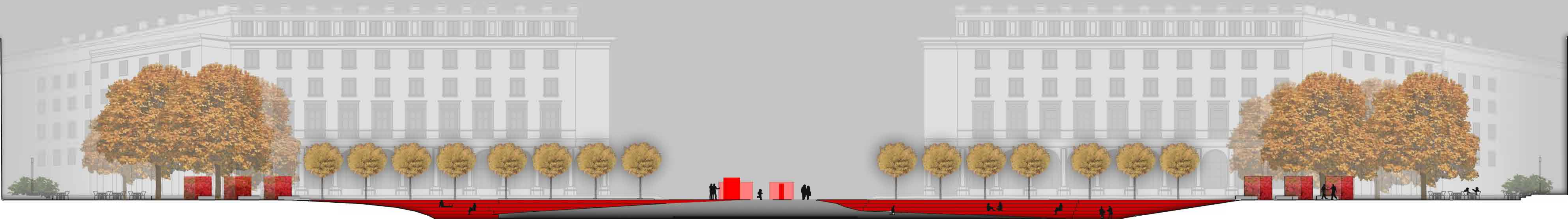
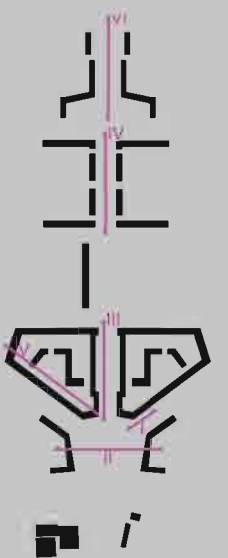
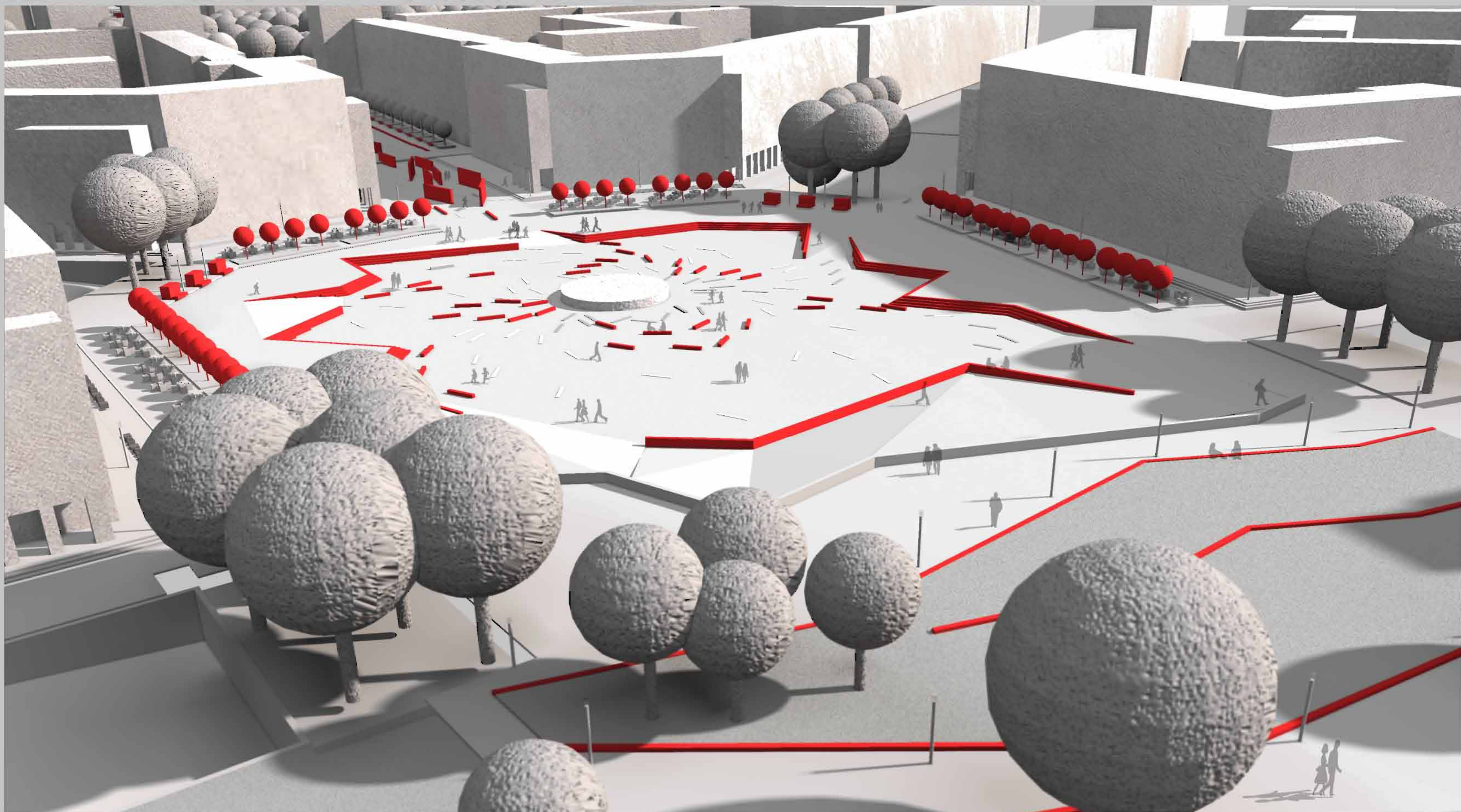
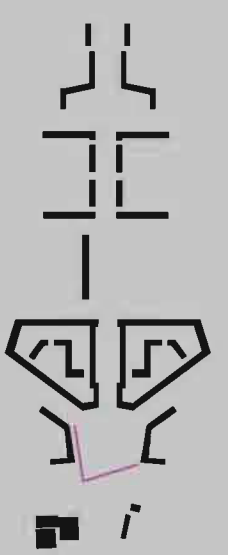
G-G

PRZEKRÓJ F-F SKALA 1:250

PRZEKRÓJ D-D SKALA 1:250

PRZEKRÓJ F-F SKALA 1:250

